

Innehållet i veckans Nyhetsbrev

- ”Innovationsunion” med en smartare regionpolitik
- ”Mr Bad News” – kommunerna står inför 20 magra år
- Svenska vindkraften fick nationella rekommendationer
- Bredband tillgängligt överallt i landet genom satellitkontakt – nödlösning säger ”datadoctorn” om Soneras planer
- Leader-äventyr skall locka unga med i landsbygdsutvecklingen
- Läs även detta: *Nya avloppsförordningen hotad – statsministern väntas ingripa
*”Företag med nya fräscha idéer har alltid fötts och kommer alltid att födas” – läs infobladet Hanke @ Lande *SILMU har mottagit den 100:e Leader-stödansökningen
*Kom ihåg småkommunseminariet i Korsnäs! *Landsbygds-rådslaget – Karis i tur, Borgå därpå följande anhalt *Har du företagsidéer inom vården? – VERA-projektet hjälper dig med förverkligandet

Cit: **”Det är på landsbygden som skogen – det gröna guldets – finns, det är där den förnybara energin finns, det är där maten odlas och biodiversiteten upprätthålls.”**
Riskdagsledamot Mats Nylund om att det är en farlig väg, både nationalekonomiskt och klimatpolitiskt, om den finländska metropolpolitiken (här begränsa byggandet på landsbygden) och de urbana partierna medvetet blundar för helheten Finland (Österbottens Tidning 14.11).

”Mitt föreslagna ”landsortsstad” träffade utan att jag kunde ana det en öm punkt.”
Professorn i regionalvetenskap vid Vasa universitet Hannu Katajamäki om den livliga diskussion som uppstått kring hans benämning på städer som inte är det i ordets rätta bemärkelse, utan kombinationer av landsort och stad (fritt översatt från Hannus blogg, http://blog.uwasa.fi/aluekehitys/maaseutukaupunki_osoitti_tarpeellisuutensa/#net_nehmer_comments_1dfeb0fd8e0ca22eb0f11dfafa42fb688d44d0d4d0d).

”Låt inte vindens utvecklingskraft blåsa bygden förbi.”
Ur bilaga 1, Jämtlandskommunernas policy, i dokumentet *Vindkraftens lokala nytta – Nationella rekommendationer för vindkraftens återbäring till bygden*, rekommendationer som Riksorganisationen Hela Sverige ska leva tagit initiativ till.

”INNOVATIONSUNION” MED EN SMARTARE REGIONPOLITIK
EU-kommissionen vill att begreppet ”Innovationsunionen” skall spridas och vinna acceptans i alla medlemsländer. Strategin är ett av de s.k. flaggskeppsinitiativen som kommissionen ser som avgörande för att EU2020-strategin skall kunna förverkligas. Men vägen dit måste gå via

den regionala nivån. Enligt Luisa Sanches på EU:s regionalpolitiska generaldirektorat (DG Regio), en av dem som varit med från början, är kommissionens budskap att man måste tänka i nya banor. Regionalpolitiken skall vara ett medel för att förverkliga innovationsstrategin och för att nå smart tillväxt. Den skall framför allt bidra till att alla regioner blir bättre på att se och ta tillvara just det som skiljer dem åt. Innovationer skapar tillväxt först då de når marknaden och omfattar långt mer än enbart forskningsaktiviteter, menar kommissionen och föreslår att varje region skall ta fram strategier för ”smart specialisering” för att styra om de regionala skutorna i denna riktning. Tanken är regionerna systematiskt skall identifiera sina styrkor, söka samarbeten med grannregioner, använda resurser i omvärlden och hitta fungerande sätt att styra detta komplexa sammanhang mellan samhällsnivåerna. Enligt kommissionen måste strategier för smart specialisering genomsyra den lokala och regionala organisationen. Man vill hjälpa regionerna att skapa strukturer som stöttar innovation, genom de öronmärkta medlen från regionalfonden (65 miljarder euro). Enligt Sanches så vill EU-kommissionen också förverkliga s.k. ”Smarta specialiseringsplattformar”, vilka skall fungera som en slags bas för att samla olika resurser, t.ex. internationell expertis och EU-kommissionens stödresurser. Den här plattformen skall vara på plats redan i januari 2011. En person som följt tillkomsten av EU:s innovationsstrategi på nära håll, är ekonomiprofessor Luc Soete vid Maastricht universitet i Nederländerna. Han anser att det finns ett antal faktum som EU-kommissionen helt förbisett, nämligen förtroendet för strategin från näringsliv och riskkapitalister, samt den ekonomiska press som medlemsstaterna kommer att utsättas för de närmaste åren. Soetes slutsats är att EU:s sammanhållningspolitik kommer att bli allt viktigare framöver - inte minst för att innovationsstrategin skall bli trovärdig. Politikområdet är egentligen det enda som ger EU den kontinuitet som behövs för att klara omställningen på flera fronter samtidigt. Sammanhållningspolitiken måste även byta fokus. För ensidig investering, särskilt i de nya medlemsländerna, är kanske inte det som behövs mest och som gynnar tillkomsten av nya regionala innovationssystem, såsom kommissionen hoppas på. *Uppgifterna är från en längre artikel i Gränsbrytning – Nyheter om regioner och regional utveckling i Norden (17/2010), skriven av dess chefredaktör Per Holmström.*

”MR BAD NEWS” – KOMMUNERNA STÅR INFÖR 20 MAGRA ÅR

När kommunala beslutsfattare försöker få nästa års budget att balansera, ligger fokus på det korta perspektivet – nästa års drift och investeringar – jämte frågan om skatten ska höjas med en halv eller en hel procentenhet. Att någon lyfter blicken och talar om det långa perspektivet, hör till undantagen. Kommunförbundets VD Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma gjorde i den meningen ett hedervärdigt undantag i tidningen Kauppalehti Optio (Nr 18-11.11). Mäki-Lohiluoma kallas i artikeln för ”Mr Bad News”, vilket har täckning i det obekväma budskap han levererar, nämligen att kommunerna under de närmaste tio åren måste höja kommunalskatten med tre till fyra procentenheter. Men det här räcker ändå inte. För får man tro kommunpampen Mäki-Lohiluoma, väntar en minst lika stor höjning under följande tioårsperiod, vilket betyder att det gyllene snittet för kommunskattens del framöver ligger på 27 procent. Medan den övriga ekonomin nu vänder uppåt störttycker den kommunala ekonomin i ett svart, bottenlöst hål – kommunernas cykler ligger efter näringslivets cykler. Många pratar om åldrandet, medan få vill tala om effekterna och vilka krav i form av ett ökat servicebehov åldrandet för med sig. Produceras service i framtiden på samma sätt som i dag, måste de 15 000 pensionsavgångarna per år kompenseras med 120 000 till 170 000 nya arbetstagare. Den ekvationen går inte ihop, för det finns varken arbetskraft eller pengar till en sådan anställningsboom. Kommunerna måste börja tänka i nya banor. Man borde mer än hittills debattera gränserna för kommunens och individens ansvar och utnyttja alla de tekniska hjälpmedel som står till buds för ett större individuellt ansvar, exempelvis i fråga om den egna hälsan. Man borde sluta tänka hälso- och socialtjänster och i stället tänka tjänster anpassade

för barnfamiljer, unga och äldre. På samma sätt borde vi förebygga inom hälso- och socialvården. *Uppgifterna från Vasabladet* 12.11, som skrivits av Kenneth Myntti, finns på tidningens nätupplaga under adress <http://www.vasabladet.fi/Story/?linkID=132925>.

SVENSKA VINDKRAFTEN FICK NATIONELLA REKOMMENDATIONER

I takt med att vindkraften i Sverige byggs ut, har efterfrågan ökat på stöd och riktlinjer för hur lokalbefolkningen skall få nytta av vindkraftsverken som byggs i deras områden. *”Det är något vi inom Hela Sverige ska leva (HSSL) har märkt ända sedan vi började engagera oss i vindkraftsfrågorna. Och i takt med utbyggnaden blir behovet av riktlinjer allt starkare”*, säger Karl-Erik Nilsson, ordförande för Riksorganisationen HSSL som tagit initiativet till att ta fram rekommendationerna. I arbetsgruppen som bildats för ändamålet, har representanter för ett brett spektrum av vindkraften i Sverige deltagit. Utgångspunkten för rekommendationerna är att vindkraften skall vara till nytta för lokalsamhället, alltså för den bygd och befolkning där vindresurserna utnyttjas. Störst nytta för lokalsamhället bedöms vara delägande. Det lokala delägandet bör alltid erbjudas, men som komplement eller när delägande inte fungerar, rekommenderas återbäring i form av bygdepengar. Christer Nilsson från Kraftö vind AB, som representerar projektörerna i gruppen, tycker att riktlinjer är viktiga. Enligt honom går mycket improduktiv tid åt till att stöta och blöta var ersättningsnivån skall ligga, ifall det inte finns riktlinjer. Har man däremot riktlinjer, kan båda parter känna sig trygga i att ha gjort en bra affär. Alla vinner ju på att projektet kommer igång snabbt. Kommunrådet i Rättviks kommun Inge Östlund ser bygdepengen som en självklar ersättning för intrånget till de bygder som berörs och hoppas nu att rekommendationerna kommer till användning. Dokumentet kommer förhoppningsvis att leda till ökad kunskap om vindkraften hos landets kommuner, så att de blir mer aktiva och en part i etableringen av vindkraften. I Sverige har man hittills legat efter i de här frågorna, medan det i Tyskland redan finns, sedan ett par år, lagstiftning som reglerar återbäring till kommunerna där vindkraftsverken står. Danmark har valt att lagstifta om bl.a. rätt för lokalbefolkningen att köpa minst 20 procent av nya vindkraftsverk till självkostnadspris. Karl-Erik Nilsson ser nu fram emot att vindkraftssverige diskuterar dokumentet och ger sina synpunkter, så att man får ett moget och brett accepterat slutdokument i början av år 2011. I dokumentet finns bl.a. dessa ersättningsnivåer:

- För vindkraftsanläggningar som består av fyra vindkraftverk eller fler, bör minst 20 procent av kapaciteten (MW) erbjudas för lokalt delägande.
- För anläggningar med 4 vindkraftverk eller fler, på privatägd mark som skapar lokala intäkter i form av markarrenden, och när den lokala ägarandelen är mindre än 20 procent, bör ersättningen uppgå till minst 0,5 procent.
- Om inga intäkter från markarrenden stannar i bygden och lokalt delägande i vindkraftsanläggningen saknas, bör ersättningen uppgå till minst 1 procent.

Uppgifterna finns i huvudsak under adressen <http://www.helasverige.se/kansli/nyheter/visa-nyhet/blog/1/1801/2/>. Dokumentet *Vindkraftens lokala nytta – Nationella rekommendationer för vindkraftens återbäring till bygden* hittas på <http://wpmu.helasverige.se/files/nationella-rekommendationer-sid-1-12.pdf>, medan dokumentets bilagor finns under adressen <http://wpmu.helasverige.se/files/nationella-rekommendationer-bilagor.pdf>.

Se även text om friktionsfritt samarbete mellan vindkraftbolaget Saba Wind och markägare i Nämpnäs i Närpes, Österbotten på tidningen *Landsbygdens Folks* nätupplaga (från 5.11) under adressen http://www.slc.fi/lf_nyhet.asp?id=3326. Men på ett annat vindkraftsområde i Närpes, Norrskogens vindpark, går det inte så bra. Här kräver markägare jordkabel för att undvika en över 40 meter bred ledningsgata från vindparken. Uppgifterna ingick i *Vasabladet* 12.11.

BREDBAND TILLGÄNGLIGT ÖVERALLT I LANDET GENOM SATELLITKONTAKT – NÖDLÖSNING SÄGER "DATADOKTORN" OM SONERAS PLANER

TeliaSonera tänker lansera en bredbandstjänst till våren som bygger på satellitkontakt i Finland. Man skall samarbeta med den europeiska satellitoperatören Eutelsat Communications. Tjänsten skall vara tillgänglig överallt i landet, även i den verkliga glesbygden där det i dagsläget är omöjligt att få bredband. Priset för användaren beror på förbindelsens snabbhet. En långsammare, 4 megabit-förbindelse, skulle kosta 40 euro i månaden, uppskattar man på TeliaSonera. Satellitförbindelsen når som bäst 10 megabit för inkommande trafik och 4 megabit för utgående. Satelliten skjuts upp i bana runt jorden i slutet av december från Kazakstan. *Uppgifterna är från fredagens upplaga (12.11) av Österbottens Tidning och tidningen Kauppalehtis nätupplaga där texten (från 11.11) finns att läsas (på finska) på <http://www.kauppalehti.fi/5/i/talous/uutiset/etusivu/uutinen.jsp?oid=20101144615>.* Teknologie doktorn i datateknik Nisse Husberg kommenterar texten med att säga att det inte är fråga om gammaldags satellitkontakt, utan satelliten KA-SAT, som är ny i sitt slag (det finns en annan över USA), bygger på tvåvägskommunikation direkt till satelliten – troligen en förbättring av satellittelefonerna. KA-SAT kommer att ha 82 "spottar" (smala strålar) som täcker bara en liten yta per spot, så att de kan återanvända samma frekvensband 20 gånger i Europa. Detta innebär en betydande förbättring av kapaciteten – men den är ändå bara 850 megabit/s per stråle. Det är ganska litet, så 300 abonnenter måste dela på samma kapacitet och varje stråle kan ha max. 2 500 abonnenter. Det är inte mycket i Finland. TeliaSonera har knappast beställt mer än en stråle. För att få det att fungera, så finns det hårda begränsningar på kapaciteten. Man får använda bara 400 megabit/timme, vilket är en tiondedel av vad 10 megabit/s skulle kunna klara. Så i praktiken är det bara 1 megabit/s! Då man laddat ned 25 gigabyte för den dyrare anslutningen eller 4 gigabyte för den billigare, så går hastigheten ned till 128 kilobit/s resten av månaden! Det är inte många program man kan se i HD-TV per månad. Pratet om telefoni kan man också glömma på grund av nästan en sekunds fördröjning. Visst är det bra för de allra värsta ödemarkerna, men fortfarande en nödlösning. I en av kommentarerna till Kauppalehtis artikel konstateras att problemen är så stora, att knappast någon kommer att abonnera (utom i nödfall). Men på pappret uppfylls kraven på anslutning enligt lagen. Satellit är utmärkt för TV och annan nedåtriktad rundradiotrafik, men urusel för tvåvägs dataanslutning. Inkommande trafik är för nedladdning (och surfning) medan utgående trafik är för uppladdning, t.ex. för dem som jobbar via nätet. Alltså är det här olämpligt för distansarbete.

LEADER-ÄVENTYR SKALL LOCKA UNGA MED I LANDSBYGDsutvecklingen

Amazing Leader, eller AL, är ett internationellt landsbygdsevenemang som bjuder äventyrslystna unga en väg till Leader-verksamheten i Finland. *"Amazing Leader är ett nytt sätt att locka med landsbygdens unga i utvecklingsarbetet, få dem att lära känna varandra och samtidigt marknadsföra Leader-verksamheten"*, säger nätverksombudsman Juha-Matti Markkola från landsbygdsnätverksenheten. "Äventyrschefen" för Amazing Leader-turnén Tomi Kervinen säger å sin sida att det handlar om ett evenemang där man reser runt och bekantar sig med landsbygden, deltar, utför uppgifter, får gemensamma upplevelser och delar med sig av sina erfarenheter. Till evenemanget, som hålls i augusti 2011, väntas även unga från Östersjöområdet och från hela EU. Under resans gång utför deltagarna uppgifter som delvis skall lyfta fram särdragen hos den finländska Leader-verksamheten och landsbygden överlag. Man startar i Helsingfors, där deltagarna indelas i lag och får sina första uppgifter. Därefter går färden till mellersta och östra Finland. Lagen dokumenterar hela tiden sina äventyr på evenemangets community-sida. Ungefär 80 ungdomar erbjuds möjlighet att delta i äventyret, där det ännu finns lediga platser. *Uppgifterna är från webbplatsen Landsbygd.fi, http://www.landsbygd.fi/sv/index/kommunikation/nyheter_och_meddelande/amazingleader_sv*

[.html](#). Amazing Leader, som hittas på webbplatsen <http://amazingleader.ning.com/>, finns även på Facebook, <http://www.facebook.com/group.php?gid=103071233092675>.

LÄS ÄVEN DETTA

Nya avloppsförordningen hotad – statsministern väntas ingripa

Tidningen Helsingin Sanomat skriver att statsminister Mari Kiviniemi (C) väntas inom kort ta över skötseln av den omtvistade nya avloppsförordningen av partikamraten miljöminister Paula Lehtomäki, som hittills skött frågan. Lehtomäki har försvarat förordningen, trots ett motstånd mot den på fältet. Riksdagens grundlagsutskott behandlar som bäst förslagen på förändringar i förordningen som har förts fram. Enligt Helsingin Sanomat förhåller sig utskottet kritiskt till Lehtomäkis förslag att fast bosatta personer som fyllt 68 år skulle befrias från att installera avloppssystem, eftersom detta kan strida mot grundlagen. Enligt rättslärda är det dessutom problematiskt att med en förordning blanda sig i människors personliga angelägenheter i stället för med en lag, skriver tidningen. Dessa frågor kan leda till att förordningen inte alls kommer att förverkligas. Meningen är annars att den nya lagen om avloppsvatten skulle träda i kraft 1.1.2011. *Uppgifterna är från (9.11) YLE:s Internytt och finns under adressen <http://svenska.yle.fi/nyheter/artikel.php?id=200532>.*

Ordföranden för riksdagens grundlagsutskott Kimmo Sasi menar att ett förslag till utlåtande kan var klart tidigast i slutet av denna vecka med en finslipning på ytterligare ett par dagar. Statsministern har konstaterat att regeringen och riksdagen tillsammans skall försöka nå en lösning. Uppgifterna ingick i Vasabladet 11.11.

”Företag med nya fräscha idéer har alltid fötts och kommer alltid att födas” – läs infobladet Hanke @ Lande

Den offentliga sektorn lånar redan nu hela tiden mera och mera för att klara sig. För att råda bot på detta måste det till flera företag och samtidigt få ned de offentliga kostnaderna. Företag med nya fräscha idéer har alltid fötts och kommer alltid att födas, men vad kan vi då göra för att öka takten? I dag finns en massa olika former av stöd, både nationella och internationella som är till för just detta. Leader-grupperna spelar här en viktig roll, då det gäller att öka företagsamheten på landsbygden. *”Den lokala förankringen och lokalkännedomen gör att tröskeln är låg för en företagare att ta kontakt och diskutera sina idéer.”* En företagare har möjlighet att få stöd för att utveckla sin verksamhet, för att investeringar, samt för att anställa den första utomstående personen i sitt företag. Det sistnämnda är en mycket bra stödform för att öka antalet arbetsplatser på landsbygden. Även tredje sektorns roll blir allt viktigare. Genom nytänkande och nya lösningsmodeller kan service, som tidigare skötts av kommunerna, övertas av exempelvis byaföreningar – uppsnyggning av gemensamma miljöer, rekreationsverksamhet och liknande. I fråga om miljölagar borde man få till stånd en bättre växelverkan mellan landsbygdsbefolkningen, företagare och den offentliga sektorn, inklusive beslutsfattarna. Vad gäller pendlingen, varför inte i dagens ”Nokiafinland” satsa ännu mera på elektronisk kommunikation, så att vi både kan bo och arbeta på landet? Bland annat det här skriver Pomoväst rf:s styrelseordförande Gustaf Åberg i ledaren för *Hanke @ Lande – Informationsblad om landsbygdsutveckling 2010*. Övrigt som tas upp i det tvåspråkiga informationsbladet, kan nämnas de svenskspråkiga inslagen: Den kommunala företagsservicen, Klimatpiloter, Avloppsutredning med Leader-stöd och Byarna blir fler då kommunerna blir färre. *Hanke @ Lande (1/2010)*, som utges av Leader-grupperna Pomoväst rf och Landsbygdens utvecklingsförening SILMU rf, finns att läsas under webbadressen <http://www.pomovast.fi/files/Hanke%20Lande%201.pdf>.

SILMU har mottagit den 100:e Leader-stödansökningen

I slutet av oktober fick Landsbygdens utvecklingsförening SILMU rf ta emot den hundrade Leader-stödansökningen under den pågående strukturfondperioden. Föreningens verksamhet startade för tre år sedan i november och sedan dess har årligen allt fler stödansökningar mottagits. År 2007 mottogs 2 stödansökningar, 2008 mottogs 19 stycken, 2009 mottogs 37 stycken och år 2010 har föreningen redan tagit emot 42 stödansökningar. Till de projekt som förordats av SILMU:s styrelse, har man bundit totalt ca 1,5 miljoner euro med kostnader som varierar från 1 400 till 150 000 euro. SILMU har kontor i Borgå (Verkstadsvägen 13) och i Lovisa landsbygdsenhet (Bäckasgränd 1 A, Liljendal). *Mer info finns i SILMU:s pressmeddelande (27.10) som innehåller en lista på alla de projekt som erhållit stödbeslut, <http://www.silmu.info/datafiles/userfiles/File/tiedote%20100%20hanketta%20sv.pdf>.*

Kom ihåg småkommunseminariet i Korsnäs!

Finlands Kommunförbunds delegation för småkommunärenden ordnar sitt traditionella höstseminarium 25.11, denna gång i Korsnäs kommun, Österbotten med börjandes kl. 9.30. Seminariet, som försiggår på Yrkesakademin i Österbotten/enheten i Korsnäs, tar upp aktuella kommunfrågor, speciellt ur landsbygdens och mindre kommuners synvinkel. Teman är *Aktuellt inom Sveriges landsbygdsolitik och småkommunverksamhet*, samt *Integrering av invandrare ur landsbygdskommuners synvinkel*. Anföranden håller bl.a. Ronny Svensson från SmåKom i Sverige och vice VD Timo Kietäväinen från Finlands Kommunförbund. Det tvåspråkiga seminariet med simultantolkning av anföranden är avgiftsfritt, inklusive lunch och kaffe. Till seminariet inbjuds småkommunrepresentanter från landskapen Mellersta och Södra Österbotten, samt landskapen Österbotten och Satakunda. Även övriga intresserade är välkomna att delta, liksom deltagare från andra kommuner. Delegationen för småkommunärenden svarar för koordineringen av småkommunärenden vid Finlands Kommunförbund och representerar kommuner med mindre än 6 000 invånare. Delegationens uppgift är att inom Kommunförbundets lobby- och serviceverksamhet lyfta fram småkommuners särdrag. *Anmälan till seminariet (senast 15.11) görs via e-mail christell.astrom@kuntaliitto.fi eller per telefon (09) 771 2030, 040 766 9179.*

Landsbygds-rådslaget – Karis i tur, Borgå därpå följande anhalt

Landsbygds-rådslaget hålls inkommande onsdag 17.11 kl. 18 på Lärkkulla lägergård i Karis och därpå följande gång onsdag 1.12 kl. 18 på Café Cabriole i Borgå. Kallade till träffen i Karis är landsbygdsaktörer från Västnyland och i Borgå landsbygdsaktörer från Östnyland. Tanken är att de som var med på Landsbygdsriksdagen i Borgå 25-26.9 och formulerade riktlinjerna, nu skall se vad folk tycker om det i bygderna. Vi börjar dock med att försöka formulera våra problem: Vad är det vi framförallt måste lösa? Vi skall försöka hitta en väg framåt för landsbygden. Se mer i programmen som bifogas. Arrangör är Svenska Temagruppen inom YTR. *Anmälan till Karis kan ännu göras senast 16.11, och till Borgå senast 26.11, till Svensk Byaservice: Kenneth Sundman på tel. 06-320 4151, e-mail kenneth.sundman@studiecentralen.fi, eller Peter Backa på mobil 040 595 0444.*

Har du företagsidéer inom vården? – VERA-projektet hjälper dig med förverkligandet

Vid Jakobstadsregionens Näringscentral Concordia ordnas en workshop-serie inom VERA-projektet, där man tillsammans tar reda på om din idé är möjlig att utveckla till ett företag inom vårdbranschen. Man samlas ungefär en gång i månaden och går igenom särskilda frågor, som berör vårdbranschen: lagar, samarbete med kommunen (köptjänster, servicesedeln m.m.), marknadsföring av vårdtjänster, personalresurser o.s.v. Samtidigt utvecklar var och en sin egen verksamhetsplan. Förutom Åbo Akademis utbildningstjänster kan man använda sig av Concordias företagstjänster, som kan skraddarsys enligt vars och ens personliga behov. Workshop-serien, som startar i december, pågår till och med våren 2011. Under den här tiden

hinner vi utreda om din idé är värd att utvecklas till ett företag. Du kan starta din verksamhet så fort du känner dig redo. Skulle din idé inte utvecklas till ett företag, så har du trots det fått resurser för en eventuell fortsättning. Beslutet om att starta ett eget företag är helt och hållet ditt. Maximala antalet deltagare i workshopen är 20 personer, och platserna fylls ut i den ordning anmälningarna kommer in. Första workshopen hålls alltså i december. Boka därför tid före 1.12 för en inledande intervju, där vi kartlägger ditt utgångsläge och din idé. Kontakta projektchef Sanna-Mari Vihtola på mobil 044 324 3435.

VERA, som står för vårdentreprenörskap och regionalt ansvar och pågår under tiden 1.9.2010-31.8.2012, baserar sin verksamhet på olika strategier och planer som har gjorts i Jakobstadsregionen. En av målsättningarna i regionens välfärdsstrategi är att introducera servicesedelmodellen i Jakobstadsregionen och erbjuda invånarna möjlighet till gränslös service. En av målsättningarna är även att ta tillvara intresset i byarna inom hela regionen att själva bidra till produktion av tjänster, i syfte att hålla byarna levande och skapa möjligheter för alla åldersgrupper att kunna leva ett fullödigt liv i sin närmiljö. För mer om Vera se <http://www.concordia.jakobstad.fi/index.php?use=publisher&id=1458&lang=1>.

VAD HAR HÄNT?

Skriv ner några rader om vad som är på gång i er region eller organisation och som kan vara av allmänt intresse för alla!

Nyhetsbrevet, som utkommer en gång i veckan med Svenska Temagruppen (SveT) inom Landsbygdspolitiska samarbetsgruppen (YTR) som samarbetspart, sänds till Byaservice samarbetsgrupp, nyckelpersoner d.v.s. de som representerar Byaservice i olika centrala organ, projektledare som jobbar inom Byaservice, de lokala aktionsgrupperna, de regionala byaorganisationerna och till olika personer/organisationer med anknytning till landsbygdsutveckling. Alla som har något att informera om, skickar in sina bidrag till e-mailadress: kenneth.sundman@studiecentralen.fi. Skriv mycket kort och undvik bilagor. Hänvisa hellre till webbsidor för mer info.

Nyhetsbrevet kan även läsas på Svensk Byaservice hemsida, www.bya.net . Vill du komma med på vår sändlista, sänd då mail till adressen kenneth.sundman@studiecentralen.fi . Ifall någon inte vill ha Nyhetsbrevet i fortsättningen, meddela till samma e-mailadress ovan.
--